

Religious and Sacred Poetry:
An International Quarterly
of Religion, Culture and Education
Edited by Marek Mariusz Tytko
No. 1 (9) January – February – March 2015
ISSN: 2299-9922; e-ISSN 2391-9418
pages 307 - 308

MAREK MARIUSZ TYTKO (Cracow, Poland)

e-mail: [marek.mariusz.tytko\[at\]uj.edu.pl](mailto:marek.mariusz.tytko[at]uj.edu.pl)

[Rec.:] Mieczysław Wojciechowski, *Tam została moja młodość. Opowieść wołyńska*, Wojewódzki Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Krakowie, Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej. Zarząd Oddziału Kraków-Podgórze, Fundacja centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Księgarnia Akademicka, Kraków 2007, 264 s.

Książka stanowi zbiór unikatowych wspomnień Mieczysława Wojciechowskiego (1926-), urodzonego w ówczesnej sowieckiej części Ukrainy. Książka składa się z czterech części poświęconych kolejnym etapom życia autora: I. przedwojennemu (1926-1941), II. wojennemu w partyzantce (1941-1944), III. wojennemu w wojsku sowieckim (1944), IV. wojennemu w wojsku polskim (1944-1945) i powojennemu (po 1945 r.). Autor w części pierwszej (*Zapomniani*) opisuje lata przedwojenne na obszarze dawnych kresów wschodnich Polski, które w wyniku traktatu ryskiego zostały wcielone do ZSRS. Zajmuje się w szczególności ‘wielkim głodem’ na Ukrainie (1932-1933), desakralizacją Ukrainy, zachowaniem polskości w sowieckim imperium. W drugiej części (*Epitafium dla pokonanych*) autor opisuje min. swój udział w konspiracji i partyzantce sowieckiej przeciwko Niemcom w okresie II wojny w miejscowości Antoniny (1941-1944). W trzeciej części (*Ciernista droga do Polski*) znajdują się wspomnienia z okresu pobytu w Armii Czerwonej począwszy od miejscowości Arzamas aż po Lublin. W czwartej części (*Odysei żołnierskiej ciąg dalszy*) opisuje swoje dzieje w polskich („ludowych”) formacjach wojskowych – późniejszym Korpusie Bezpieczeństwa Wewnętrznego. Książka zawiera 13 ilustracji (fotografii czarno-białych), *Indeks osobowy* oraz *Indeks geograficzny*. Tom wspomnień cechuje się walorami poznawczymi, dokumentacyjnymi i literackimi, może służyć jako materiał źródłowy dla historyków, regionalistów, socjologów, roszojznawców, a także jako pomocniczy materiał dla nauczycieli historii, edukacji regionalnej, wychowania patriotycznego, ponieważ na konkretnych przykładach uczy jak zachować polskość w skrajnie niekorzystnych warunkach zewnętrznych.

Tytuł w języku angielskim (the title in English):

[Rev.:] There Was My Youth. A Volhynian Story.

Abstract (Summary):

The book of memoirs entitled *There Was My Youth. A Volhynian Story* (in Polish: *Tam została moja młodość. Opowieść wołyńska*) deals with the life of Mieczysław Wojciechowski (born 1926, in the USSR). The memoirs refer to the interwar period in the USSR, especially to the famine in Ukraine in 1932-1933. The author shows his everyday life in the Soviet Union, describes the process of desecralisation in Ukraine under the Soviet rule.. He also describes the Polish identity of Polish families in this area. His memoirs from World War II refer to the time of Soviet and German occupation of Ukraine. He describes his participation in conspiracy in village Antoniny, where the Polish aristocratic family – the Potockis - lived. The book deals with his life in a group of Soviet partisans, and then in the Red Army and the Polish People's Army during World War II. The book of memoirs also presents his short compulsory participation in the Internal Security Corps (KBW), which was a communist formation fighting against the Polish anti-communist partisans at the end of World War II (1944-1945) and in postwar time (1945-1947). The book has been published in Polish.

Key words:

history, Mieczysław Wojciechowski (1926 -), Union of Soviet Socialist Republics, memoirs, interwar period, famine in Ukraine (1932-1933), desecralisation in Ukraine, Polish identity, World War II, German occupation, Soviet occupation, Ukraine, conspiracy, Antoniny (village), the Potockis, Soviet partisans, Red Army, Polish People's Army, Internal Security Corps (KBW),

Słowa-klucze:

historia, Mieczysław Wojciechowski (1926-), Związek Socjalistycznych Republik Sowietkich, wspomnienia, okres międzywojenny, głód na Ukrainie (1932-1933), desakralizacja Ukrainy, polskość, polska tożsamość, II wojna światowa, niemiecka okupacja, sowiecka okupacja, Ukraina, konspiracja, Antoniny (wieś), Potoccy, sowiecka partyzantka, Armia Czerwona, Ludowe Wojsko Polskie, Korpus Bezpieczeństwa Wewnętrznego (KBW),

Bibliografia (Bibliography):

Wojciechowski Mieczysław, *Tam została moja młodość. Opowieść wołyńska*, Wojewódzki Komitet Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w Krakowie, Związek Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej. Zarząd Oddziału Kraków-Podgórze, Fundacja centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, Księgarnia Akademicka, Kraków 2007, 264 s.